Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Sciences

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 8, Sayı: 55, Aralık 2021, s. 476-485

ISSN: 2149-0821 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/SOBIDER.54949>

Doç. Evrim ÖZESKİCİ

Uşak Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü, evrimozeskici@gmail.com,

ORCID: 0000-0003-1491-3487

GÜNCEL RESİM SANATINDA İMGE KAVRAMI

Özet

Araştırmanın amacı; güncel resim sanatında öne çıkan sanatçılardan Kristina Alisauskaite, Ewa Juskiewicz, GL Brierley, Kinga Nowak, Carla Busuttil'nun eser analizlerini yapmak ve eserlerindeki imgelerin neler olduklarını fark etmektir. Sanat pratiklerinden imge, kavram ve fikir; güncel sanatın en önemli olgularındandır. Seçilen sanatçıların eserlerinde bu olguları nasıl ele aldıklarını bilmek; araştırmanın bir diğer amacıdır. Güncel resim sanatı hakkında bilgi sahibi olunacağı düşünülerek bu sanatçılara yer verilmiştir. Güncel resim sanatındaki Kristina Alisauskaite, Ewa Juskiewicz, GL Brierley, Kinga Nowak ve Carla Busuttil'nun eserleri araştırmanın kapsam ve sınırlılıklarını oluşturur. Araştırma içerisinde farklı sanatçılardan örnekler verilerek eser karşılaştırması yapılmıştır. Araştırmanın problemleri şu şekildedir: Sanatta imgeyi tetikleyen unsurlar nelerdir? Güncel sanatta imge, kavram ve fikir ilişkisi neden önemlidir? Resim sanatında imgenin yapıbozumu nasıl gerçekleşir? Güncel resim sanatında imge ve fikir ilişkisini ele alan sanatçılar kimlerdir? Bu gibi soruların cevapları ışığında imgenin geçmiş ve bugünü arasındaki bağlantısı ortaya çıkacağı umulmaktadır.

Anahtar kelimeler: İmge, Fikir, Yapıbozum, Günümüz Sanatı.

THE CONCEPT OF IMAGE IN CONTEMPORARY PAINTING ART

Abstract

Aim of the research; To analyze the works of Kristina Alisauskaite, Ewa Juskiewicz, GL Brierley, Kinga Nowak and Carla Busuttil, who are prominent artists in contemporary painting, and to realize what the images in their works are.

Image, concept and idea from art practices; It is one of the most important phenomena of contemporary art. To know how selected artists deal with these phenomena in their works; is another aim of the research. Considering that they will have information about the contemporary art of painting, these artists are included. The works of Kristina Alisauskaite, Ewa Juskiewicz, GL Brierley, Kinga Nowak and Carla Busuttil in contemporary painting constitute the scope and limitations of the research. In the research, the works were compared by giving examples from different artists. The problems of the research are as follows: What are the elements that trigger the image in art? Why is the relationship between image, concept and idea important in contemporary art? How does the deconstruction of the image take place in the art of painting? Who are the artists who deal with the relationship between image and idea in contemporary painting? It is hoped that in the light of the answers to such questions, the connection between the past and the present of the image will be revealed.

Keywords: Image, Idea, Deconstruction, Contemporary Art.

GİRİŞ

Sanat pratiklerinden imge; güncel sanatın önemli kavramlarından birisidir. İmge, sanatın bütün disiplinlerinde olduğu gibi resim sanatında da değişimi, dönüşümü ve yeniliği tetikleyen bir unsurdur. Bu sebeple imge duygunun bir iç tepkisi olarak da algılanabilir. Mağara duvarlarına yapılan ilk çizimlerden itibaren insanoğlu imgeyi bir ifade biçimi olarak kullanmıştır. Yapılan çizimler duygunun hem fiziksel hem de zihinsel bir tasarımı olarak yansımıştır. Zihinle başlayan imge; yaşamın değişimi ile birlikte farklı kimliklere bürünmüştür. Örneğin; İlk Çağ duvar resimlerine bakıldığında figürlerin stilize edilmesi imgesel bir durumdur. Çünkü doğanın kendisi ile resimdeki görüntü farklıdır. Bu farklılık; doğanın yeniden yorumlanmasıyla birlikte resimde kavramsal niteliklerin ortaya çıkmasıyla açıklanabilir.

Günümüz resim sanatında durum çok farklı değildir. İmge geçmiş dönemlerde olduğu gibi bugünün sanatında da fikir ve kavramları tetikleyen bir olgudur. Sanatçılar eserlerinde önce imgeyi oluşturmaktadır. İmgenin rolü bu nedenle birincildir. Örneğin mavi soğuk bir renktir. Ancak mavinin kullanımı bazı sanatçılara göre; sıcak bir temayı vurgulayabilir. Fikret Mualla'nın eserleri bu kapsamda değerlendirilebilir. Ya da Çinli sanatçı Zeng Fanzhi'nin maske serilerinde kullanılan sıcak renkler; soğuk bir atmosferi yaratmaktadır.

Resim sanatında tüm değişkenleri yaratan unsur imgedir. Renk, biçim, görüntü ve anlamdan önce imge devreye girmektedir. Güncel sanatta imgeyi dönüşümüne neden olan en önemli unsur fikirdir. Bu nedenle fikirle birlikte imge ele alınması ve sorgulanması gereken etmenlerdir. Güncel resimlere bakıldığında fikir, anlam ve imge öne çıkmaktadır. Ancak Klasik dönem resimler için aynı şeyi söylemek doğru değildir. Çünkü klasik resimlerde estetik biçim ve akademik üslup önemlidir. Güncel sanattaki eserlerde ise estetik biçimle öznelarası bir yapıda ele alınır. “Sanat yapıtının yarattığı anlam dünyası/getirdiği bakma önerisi öznelarası bir konuma yerleşerek, ‘güzel olan’ ve beğeni yargısı üzerinden, dolaysız bir şekilde zeitgesit'i oluşturan sürece katılır. Böylece yapıt bir kez daha bireysellik alanından çıkar ve toplumsal kurgunun parçası haline gelir” (Yılmaz 2012: 72). Böylece eserin estetik beğenisi her birey üzerinde farklı bir anlam ve biçimlemeye dönüşür.

Araştırmada güncel resim sanatında imge olgusuna konu olan; Kristina Alisauskaite, Ewa Juszkiewicz, GL Brierley, Kinga Nowak ve Carla Busuttill gibi sanatçıların eser analizlerine yer verilmiştir. Bu sanatçıların eserlerinde değişimi ve dönüşümü tetikleyen unsurların neler olduğu ortaya konulmuştur. Ayrıca eser karşılaştırması yapılarak imge olgusunun güncel sorunlarına değinilmiştir.

Resim Sanatında İmgenin Yapıbozumu

Resim sanatında imgenin yapıbozumu; fikir ve yorumlamayla ilgilidir. Resmin genel kurgusu sanatçı için imgeyle başlar. Daha sonra imge yapıbozuma uğrayarak sürekli değişir. Örneğin; Bir sanatçının imgesi savaş ise; sanatçı bu kurguyu zihninde tasarlaması ve uygulaması arasında birçok imge üretir. Dolayısıyla imgeler yığınınna dönüşür. Bu yüzden resmin ilk hali ile son hali arasında farklı imgeler üretilir ve çoğalır. Bu durumda devreye yapıbozum felsefesi girer. Çünkü yapıbozum felsefesine göre; eseri parçalara ayırmak ve irdelemek gerekir. Böylece imgenin nasıl bir biçim ve içerik kazandığı anlaşılmış olunur.

Postmodern süreçte yapıbozum ve eklektik uygulamalar; sanatta imgelerin çoğalmasına neden olduğu bilinmektedir. Çünkü Postmodernizmde çoğulculuk ve eklektik yapı önemlidir. Modernizmde olduğu gibi seçici ve kısıtlayıcı değildir, postmodernizm. “Modern sanat artık geride durmaz ve eleştiri işlevini yerine getirmez; modern kültürün mantığıyla öylesine bütünleşir ki bu kültürün temel süreçleriyle(promosyon reklamcılığıyla) işbirliğine girer” (Murray 2012: 49). Dolayısıyla modernizm ve postmodernizm farklı söylemleri ele alarak ilerler. Bu durum sanatın diğer disiplinlerinde olduğu gibi resim sanatını da içine almaktadır. Postmodernizmde önemli olan şey; imge, kurgu, düşünce ve kavramdır. Tüm bunlar resmin salt çerçeveden ibaret olmayıp; izleyicinin katılımını da gerekli gören bir sistemi zorunlu kılar. Dolayısıyla sanatçı, eser ve izleyici imgenin bütüncül yapısı içerisinde sürekli iletişim halindedir. Güncel resim sanatındaki yapıtlara bakıldığında sıradan bir nesnenin bile imgenin çekim alanına girerek eleştirel bir kimlik kazanması bundan dolayıdır.

Kristina Alisauskaite’nin Resimlerinde İmge ve Kimlik İlişkisi

Litvanyalı ressam Kristina Alisauskaite’nin resimlerinde imge yapıbozuma uğramaktadır. Eserlerinde bireyler üzerinden kimlik ve teşhir olgusu öne çıkar. Figürler üzerinden yapılan deformasyonlar anlık görüntülerden oluşmaktadır. Tıpkı Nijeryalı sanatçı Njideka Akunyili Crosby’nin eserlerinde olduğu gibi Alisauskaite’nin eserleri de; geçmişin ve bugünün eleştirisine dönüşmüştür. “Minimalist tabloları, gerçeğin dondurulmuş anlarını, özlem ve yalnızlığın anlarını anlatıyor. Alisauskaite, boşluğun huzursuz görüntülerini yaratıyor.” (<https://culture.pl/tr/article/21-yuzyil-resminin-yukselen-10-yildizi>). Bu huzursuzluk sanatçının yaşadığı toplum ve etkilendiği karakterlerle ilintilidir. Ortaya koyduğu karakterler; kimi zaman kendisi kimi zamanda sıradan insanlardır. Eserlerinde siyah lekeler Alisauskaite’nin eleştirisidir. Toplumda ötekileştirmeye ve yalnızlığa karşı bir imge geliştirdiği anlaşılmıştır. “Kristina’nın çalışmalarının belirgin bir özelliği özlülüktür. Alisauskaite’nin resimleri minimalist ve tutumludur” (<https://nojoto.com/post/eaf8312a4c8701125b0694adca817a5c/kristina-alisauskaite-is-a-painter-of-the-young-generation-and-a>). Bu durum geniş alınlı ve silüet şeklinde yapılan yüz serilerinde belirgindir.

Görsel 1. Kristina Alisauskaite, “Sorma II”, Tuval üzerine yağlıboya, 2011.

Yukarıdaki eserde görüldüğü üzere kadının kimliği gizlenmiştir. Bu durum iki faktörden anlaşılabilir: Sanatçı bireyin yüzünü gizleyerek evrensel bir mesaj vermek istemiştir. Diğer faktör ise; bireyi teşhir etmekten kaçınmıştır. Her iki faktörde düşünülebilir. Öyle görünüyor ki sanatçının, kadın imgesi üzerinden topluma yönelik bir mesajı vardır: Ezilen, ötekileştirilen ve görmezden gelinen bireylere yönelik topluma karşı eleştirisini dile getirmek istemiştir. Esere bakıldığında neredeyse renk yoktur. Bu eser tıpkı Picasso’nun Guernica’sında olduğu gibi cüretkar ve anlamlıdır. İmge kadındır; kadının evrensel haklarına yönelik topluma bir farkındalık sağlamak istemiştir. Resim minimalist bir çerçevede ele alınmış olup resimde transparan renk geçişleri öne çıkmaktadır. Bu sayede imge, kavram ve biçim ilişkisinde; duygusal anlar öne çıkmaktadır. Resimde yüz görülme de başın hafif öne eğikliği ve omuzların düşüklüğü; acıyı ve yalnızlığı açık bir şekilde ifade etmektedir. Böylece eserin kurgusal bütünlüğü karakterin toplumdaki konumuyla ilişkili olarak ele alınmış ve sanatçının imgesine göre deforme edilmiştir.

Ewa Juskiewicz’nin “Bir Leydi’nin Portresi” İsimli Eseri Üzerine Görsel Çözümleme

Polonyalı sanatçı Ewa Juskiewicz’nin eserlerinde öne çıkan kurgu; Klasik dönem resimlerine güncel bir yorum getirmesidir. “Ewa Juskiewicz (d. 1984, Gdansk, Polonya) resmi aracılığıyla görsel geleneklere meydan okuyor ve Klasik Avrupa resminde kadın güzelliğinin klişeleşmiş algılarıyla yüzleşiyor” (<https://www.alminerech.com/artists/5923-ewa-juskiewicz/>). Dolayısıyla sanatçı Klasik dönem resimlerindeki karakterlere yönelik mizansen yüklemiştir. Eserlerdeki karakterler Alisauskaite’nin resimlerindeki gibi güncel kişiler değildir. Juskiewicz,

geçmişin burjuva toplumuna karşı eleştirel ve alaycı bir fikir geliştirerek resmindeki imgeyi oluşturmuştur. Karakterlerin yüzleri kimi zaman çiçek buketleriyle donatılmış kimi zaman da maskelerle gizlenmiştir. Sanatçı eserlerine yönelik ifadesinde şöyle der: “Yeni bir masal anlatmak ve kendi dilimi yaratmak istiyorum: muğlak, yoğun, doğal ve organik” (<https://gagosian.com/artists/ewa-juszkiewicz/>). Bedenlerdeki muğlaklık ve organik yapı sanatçının tasarladığı imgedir. Bu imgeler üzerinden geçmiş bugüne taşır.

Görsel 2. Ewa Juszkiewicz, “Bir Leydi’nin Portresi”, Tuval üzerine yağlıboya, 80x100 cm, 2020.

Sanatçının yukarıdaki eserinde görüldüğü üzere; bedenin portresi hariç Johannes Vermeer’in resimlerini anımsatmaktadır. Ancak eserin portresine bakıldığında imgenin bedenle olan ilişkisinde kopukluklar dikkati çekmektedir. Saray ressamlarının tasvir ettiği kral ve soyluların yaşam tarzlarına yönelik bir eleştiridir, bu resim. Juszkiewicz’nin portreleri Alisauskaite’nin eserlerine konu olan yüzler gibi gizli tutulmuştur. Aynı zamanda bireyin karakteriyle, yaşam ve giyim tarzıyla alay etmiştir. Bu yüzden eser bilinçli olarak realist bir üslupla ele alınmış ve bugüne taşınmıştır. Arka plandaki hafif koyuluklar ve bedene yansıyan ışıklar Klasik dönem ressamlarına bir göndermedir. Günümüz toplum yapısında zengin ve fakirler arasındaki adaletsizliğe de vurgu yapmıştır. Böylece Juszkiewicz, hem geçmiş ve bugün arasındaki değerleri karşılaştırdığı hem de imgeyi eklektik bir yapıda sorguladığı anlaşılmıştır.

İmge ve Gerçeklik Üzerine: “Agnes”

İngiliz sanatçı GL Brierley’in eserlerinde imge ve gerçeklik önemli bir yer tutar. Resimlerini tıpkı bir heykel gibi tasarlamaktadır, Brierley. Gerçek yaşamdan yola çıkarak rüya ve imgeleri birleştirir. Onun resimlerindeki gerçekler tıpkı birer düş gibi sürekli zihinde canlı tutulur. İzleyici eserlerine baktığında Dali’nin *Uyku* isimli eserini anımsayarak imgenin bedenler üzerindeki biçimlerini sorgular. Ancak onun resimlerini tek başına Sürrealist bir tarzda değerlendirmek doğru değildir. Çünkü Brierley’in eserlerindeki dinamizm geçmişle bugünün eleştirisinde saklıdır. Eserlerindeki biçimler bugünün toplum yapısındaki bireylerdir. Bu bireyler toplumda bastırılmış duyguları olan ve ötekileştirilenlerdir. Tıpkı Barok dönemdeki eserlerde olduğu gibi süslemeci ve ışıklı bir yapı geliştirmiştir. “Resimleri, erkek ve kadın, zihin ve malzeme, beden ve nesne arasındaki çeşitli uzlaşma ve dönüşüm biçimleri için bir sahne görevi görür” (<https://www.galleriesnow.net/shows/gl-brierley/>). Ancak onun resimlerindeki süslemeci yönelimin; gerçek ve imge arasında bir bağ kurmak için yaptığı anlaşılmıştır.

Görsel 3. GL Brierley, “Phenomin 2”, Ahşap üzerine yağlıboya, 61x63 cm.

Sanatçının *Phenomin 2* isimli eserinde görüldüğü üzere biçimler deforme edilerek kurgulanmıştır. Merkezde tıpkı ağaç gibi duran amorf kütle, bir insandır. Gizemli bir atmosfer yaratılarak imgenin gerçekle düş arasındaki çelişkisi arttırılmıştır. Figür bir heykel gibi kütleli ve boyutludur. Bireyin düşüncesi üzerinden ele alınan imgedeki yerleştirme ilgi çekicidir. Figürdeki biçimlerin nesnel görüntüsü her ne kadar net olmasa da; insanın bir iç tepkisi ortaya konulmuştur. Buhran, yalnızlık, ölüm, korku ve şiddet gibi temalar resmin genel yapısını oluşturur. Bilinçli olarak koyu ve kasvetli renkler seçilerek temanın şiddeti arttırılmak istenmiş olabilir. Sanatçı eserinde her ne kadar gerçeklik olgusunu ele alarak gerçekleştirse de, eserinde soyut bir görüntü dikkati çekmektedir. Biçimler gerçeklik ve düş arasında yok olmuş gibidir. Bu

da göstermektedir ki; izleyicinin eser karşısında hem anlam üretmesi sağlanmış hem de geçmiş ve bugünü hatırlanması istenmiştir.

Kültürel Dinamikler ve Popüler İmgeler: “Enstrüman”

Polonyalı sanatçı Kinga Nowak; kültürel kodları, normları, değerleri ve günümüzün popüler imgelerini ortaya koyan güncel sanatçılardan birisidir. Nowak’ın erken dönem eserlerinde realist üslubu önemserken son dönem eserlerin de ise gerçek ve soyut imgeleri harmanlayan popülist bir üslup özelliği öne çıkar. Bu durum sanatçının topluma yönelik bakış açısından kaynaklandığı söylenebilir. “Psikolojik gerilimi ileten resimleri, Klasik sanat, Konstrüktivizm ve Sürrealizmden etkilenir” (<https://www.artsy.net/artwork/kinga-nowak-cats>). Bunun yanında eserleri David Hockney’in tarzına oldukça yakındır. Hockney gibi sanat ve yaşam arasındaki sınırları yakınlaştırarak sıradan konular üzerine imgelerini yoğunlaştırır. Ancak Nowak’ın eserlerindeki imge geçmişin değerlerine de girerek; geçmiş ve bugüne karşılaştırır. Mitolojik sahneleri, tarihi bir eseri ya da eski bir savaş askerini bugünün değerleriyle bütünleştirerek aktarır. Dolayısıyla konuya yaklaşım tarzıyla Hockney’den ayrılır. Sanat eleştirmeni Magdalena Ujma, onun resimleri için şöyle der: “Sanatçı resim yaparak görselliğin fazlalığından kendi yolunu bulmaya çalışır. Sanatla küçük zevkleri olan özel, bireysel karşılaşmalara, geçmiş kodları deşifre etmeye ve eski sanatsal dilleri yeniden kullanmaya yöneliyor. Çalışmaları iddiasız bir şekilde zarif ve biraz kayıtsız” (<http://blokmagazine.com/the-dramaturgy-of-space-by-kinga-nowak-at-modem-modern-and-contemporary-arts-centre/>). Yazarın cümlelerinden anlaşılacağı üzere sanatçının; geçmiş ve güncel değerleri sentezleyerek yeni bir yoruma ulaştığı söylenebilir.

Görsel 4. Kinga Nowak, “Enstrüman”, Tuval üzerine yağlıboya, 105x150 cm, 2011.

Nowak’ın yukarıdaki eserine bakıldığında birden çok olay sahnesi dikkati çeker. Ön planda bir kurbağa gibi tasarlanan müzik aletinin parçalanmış bedeni yerde yatarken; sağ tarafta kurumuş yaprakları ile dökülmek üzere olan bir bitki görülmektedir. Sağ üst taraftaki perde ile olayın tiyatro sahnesinden anlatıldığı gözlemlenmektedir. Arka plandaki ağlayan kadın figürü ile onu diyagonal bir hat ile karşılayan öndeki kadın figürü; eserde dramatik bir durumu ortaya koymuştur. Sağ köşede dikkati çeken kedi yaşanan durumdan rahatsızdır. Bu durum onun donuk bir ifadesinden ve şaşkın bakışlarından anlaşılmaktadır. Sol alt tarafta parçalanmış ve can

çekişen bir kedi görülmektedir. Sanatçının eser analizinden anlaşıldığı üzere; kadının yerel kıyafeti ve düzenlenen dekor ile geçmişin değerleri canlandırılmak istenmiştir. Sanatçının imgesi geçmişi bugüne taşımak ve parçalanan değerleri eleştirmektedir. Böylece sanatçı popüler kültür, imaj ve görüntüler üzerinden topluma yönelik bir farkındalık sağlamak istemiştir. Güncel resim sanatında nesneler ve tarihi değerler üzerinden topluma mesaj verilmek istendiği öngörülebilir.

Carla Busuttil'un Resim Analizi: “Büyük İngiliz Gülüşü”

Güney Afrikalı sanatçı Carla Busuttil'un eserleri politik bir yapıda kendini göstermektedir. Sık sık bürokratları eleştirir ve eserlerindeki figürleri deforme eder. Onların biçimlerini çirkinleştirerek yapıbozuma uğratar. Tıpkı ekspresyonist sanatçılarda olduğu gibi koyu kasvetli renk planları kullanır. Eleştirisini geçmiş ve bugünün kişileri üzerinden kurgular. Seçmiş olduğu karakterler arasında; krallar, kraliçeler, askerler ve diktatörler yer alır. Rengi tüpten çıkmış gibi yoğun ve şiddetli kullanır. Karakterlerin ifadelerine yoğunlaşarak çoğu zaman onları karikatürize eder. Bu sebeple Busuttil'un karakterlerindeki kurgu ve imge; Çinli sanatçı Yue Minjun'un eserlerine benzer. Minjun da siyasi karakterler üzerinden Çinli bürokratları eleştirir. Busuttil eserlerine ilişkin şöyle der: “İşimde önemli olan resmin kalitesidir. İçerik ikincildir—her zaman ikincildir” (<https://www.artsy.net/artist/carla-busuttil>). Buradaki kalite vurgusu eserindeki plastik elemanlardır. Fakat sanatçının son dönem çalışmalarında ise içerik üzerine yoğunlaştığını gösterir. “Busuttil'in son çalışması, ekonomik ve teknolojik katmanlara dayalı olarak artan izolasyon ve güçlendirme eğilimlerine bakıyor” (<https://ocula.com/artists/carla-busuttil/>).

Görsel 5. Carla Busuttil, “Büyük İngiliz Gülüşü”, Tuval üzerine yağlıboya, 150x170 cm, 2008.

Sanatçının *Büyük İngiliz Gülüşü* isimli eserinde; İngiltere'deki siyasi karakterlerin bir eleştirisi vardır. Her iki figürün de kimlikleri belirsizdir. Özellikle yüz kısımları gizlenerek kirli ve çamurlu renklerle ifade edilmiştir. Eserde toplumdaki eşitsizliğe, siyasi baskılara, şiddete ve kötü yönetime karşı bir eleştiri yapılmıştır. Minimalist renk ve lekeler tercih edilerek soyutlama yapılmıştır. Sanatçı, toplumda saklı tutulan ve paylaşılmayan düşünceleri izleyiciye karşı somutlaştırmıştır. İmge, kavram ve eleştiri unsurlarını en az nesne ile etkili bir şekilde ortaya

koymuştur. Anselm Kiefer, Otto Dix ve Jörg Immendorff gibi sanatçılar da eserlerinde; iktidar, siyasi karakterler ve şiddet üzerine eleştirisini dile getirmiştir. Tüm bu bulgular göstermektedir ki; bastırılmış duyguların, şiddetin ve politik oyunların olduğu toplumlarda sanatçılar tepkilerini güncel konular ve imgeler üzerinden yoğunlaştırdığı fark edilmiştir. Çağdaş sanatın beslendiği temel kaynaklardan birisi de algı ve temsil olgusudur. “Çağdaş siyasal sanatın en önemli iddialarından biri, algı, temsil ve araçlar konusunda bir dönüşüm gerçekleştirdiğine ilişkindir” (Yılmaz 2015: 412). Bu sebeple sanattaki dönüşümün asıl sebebi toplumsal dayatmalar ve zorlamalardır.

SONUÇ

Araştırmada elde edilen bulgulardan anlaşıldığı üzere Kristina Alisauskaite, Ewa Juszkiewicz, GL Brierley, Kinga Nowak ve Carla Busuttil gibi sanatçıların ortak noktası; güncel konuların eleştirisini yapmaktır. Her sanatçının üslup özellikleri farklı olsa da ele aldığı konular üzerinden eklettik bir imge oluşturmuşlardır. Bu imge sanatçıların fikirlere ve konulara yaklaşım biçimleri bakımından farklılık göstermiştir. Ancak toplumsal olaylar, öteki ve ötekileştirmelere karşı seçilen sanatçıların fikirleri benzer yapıda gelişmiştir.

Kristina Alisauskaite ve Ewa Juszkiewicz’nin resimleri birbirlerine yakınlık göstermiştir. Bu yakınlık yüzlerin bilinçli olarak gizlenmesi ve bireyler üzerinden evrensel bir yoruma ulaşılması olarak değerlendirilebilir. Carla Busuttil’un resimleri ise ekspresyonistleri anımsatsa da kurguladığı fikir ve plastik etki bağlamında postmodern bir söyleme ulaşmıştır. GL Brierley’in lirik ve sürreal anlatımıyla diğer çağdaşlarından farklı bir pencereden baktığı görülmüştür. Ancak yüzlerde yarattığı mizansen ve teatral yönelimi tıpkı Kinga Nowak’ın resimlerinde olduğu gibi anlatımsaldır. Sanatçıların eserlerinde soyutlamaya ulaşmaları; imgenin daha anlaşılır bir yapıda ele alınmasından kaynaklanmıştır. Yalın ve etkili bir ifade kurgulanarak figürlerin portreleri çoğu kez gizlenmiştir. Bu sayede izleyicinin eser karşısında hem farkındalık sağlayacağı düşünülmüş hem de yorumun izleyiciye bırakılması sağlanmıştır.

Sonuç olarak günümüz sanatını modern sanattan ayıran temel farkın; eserlerde estetik yapıdan ziyade imgeler üzerinden yapıbozuma gidilmesi olduğu söylenebilir. Öyle görünüyor ki siyasi iç çekişmelerin, ötekileştirmenin, yalnızlaşmanın ve şiddetin olduğu toplumların sanatçılarında bu tür imge ve fikirler devam edecektir.

KAYNAKLAR

- Murray, C. (2012). *Yirminci Yüzyılda Sanatı Okuyanlar*. İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Yılmaz, A., N. (2015). *1980 Sonrası Türkiye’de Sanat ve Siyaset* (1.Baskı). Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Yılmaz, M. (2012). *Sanatın Günceli Güncelin Sanatı* (1.Baskı). Ankara: Ütopya Yayınevi.
- <https://www.alminerech.com/artists/5923-ewa-juszkiewicz>. Erişim Tarihi: 6 Aralık 2021.
- <https://www.artsy.net/artist/carla-busuttil>. Erişim Tarihi: 25 Kasım 2021.
- <https://www.artsy.net/artwork/kinga-nowak-cats>. Erişim Tarihi: 11 Kasım 2021.
- <http://blokmagazine.com/the-dramaturgy-of-space-by-kinga-nowak-at-modem-modern-and-contemporary-arts-centre/>. Erişim Tarihi: 20 Kasım 2021.

<https://culture.pl/tr/article/21-yuzyil-resminin-yukselen-10-yildizi>. Erişim Tarihi: 10 Aralık 2021.

<https://gagosian.com/artists/ewa-juszkiewicz/>. Erişim Tarihi: 7 Aralık 2021.

<https://www.galleriesnow.net/shows/gl-brierley/>. Erişim Tarihi: 7 Aralık 2021.

<https://nojoto.com/post/eaf8312a4c8701125b0694adca817a5c/kristina-alisauskaite-is-a-painter-of-the-young-generation-and-a>. Erişim Tarihi: 8 Aralık 2021.

<https://ocula.com/artists/carla-busuttil/>. Erişim Tarihi: 28 Kasım 2021.

GÖRSEL KAYNAKÇA

Görsel 1. Kristina Alisauskaite, “Sorma II”, Tuval üzerine yağlıboya, 2011.

<https://www.pablogt.com/kristina-alisauskaite/>. Erişim Tarihi: 5 Kasım 2021.

Görsel 2. Ewa Juszkiewicz, “Bir Leydi’nin Portresi”, Tuval üzerine yağlıboya, 80x100 cm, 2020.

<https://www.alminerech.com/artists/5923-ewa-juszkiewicz#fbx-work-8>. Erişim Tarihi: 7 Kasım 2021.

Görsel 3. GL Brierley, “Phenomin 2”, Ahşap üzerine yağlıboya, 61x63 cm.

<https://www.glbrierley.com/framespast/17.html>. Erişim Tarihi: 11 Kasım 2021.

Görsel 4. Kinga Nowak, “Enstrüman”, Tuval üzerine yağlıboya, 105x150 cm, 2011.

<https://www.artsy.net/artwork/kinga-nowak-instrument-1>. Erişim Tarihi: 15 Kasım 2021.

Görsel 5. Carla Busuttil, “Büyük İngiliz Gülüşü”, Tuval üzerine yağlıboya, 150x170 cm, 2008.

https://www.saatchigallery.com/artist/carla_busuttil. Erişim Tarihi: 2 Aralık 2021.